

Gemeente Zandvoort

Informatienota

Vrijwilligersbeleid

Inleiding

Onze samenleving kan niet zonder vrijwilligers en de deelname aan (maatschappelijke) activiteiten levert hen veel op; dat geldt ook zeker voor Zandvoort. Alleen al bij Pluspunt zijn ruim 200 vrijwilligers actief. Maar ook bij andere maatschappelijk organisaties, de scouting, de reddingsbrigade, de brandweer, de musea, (sport)verenigingen, scholen, kerken en nog heel veel andere organisaties draaien voor een groot deel op betrokken inwoners van ons dorp. Dit is van enorme waarde en draagt in grote mate bij aan de leefbaarheid. Deze nota informeert u over het vrijwilligersbeleid in Zandvoort.

2. Kernboodschap

De voornaamste kenmerken van het vrijwilligersbeleid in Zandvoort zijn:

- Vrijwillige inzet is een belangrijk onderdeel van de sociale basis in het dorp. In de subsidierelatie met maatschappelijke partners zijn hiervoor doelen met (half)jaarlijkse verantwoording opgesteld.
- De samenwerking en het overleg tussen organisaties en de gemeente vindt plaats bij de thematafel Redzaam, waar het onderwerp
- In Zandvoort is er een centraal informatiepunt voor vrijwilligers en organisaties, het Vrijwilligersinformatiepunt. Hier kan iedereen terecht voor vragen en ondersteuning op het gebied van vrijwilligerswerk. Er is een digitale vacaturebank die alle organisaties in het dorp kunnen gebruiken voor de werving van hun vrijwilligers en waar bewoners kunnen zoeken naar het aanbod.
- Om vrijwilligers te waarderen is er o.a. de Niek Meijer vrijwilligersprijs. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt. Het voorstel is om de uitreiking hiervan eens in de twee jaar te combineren met een gezamenlijk feest voor alle vrijwilligers in Zandvoort. De prijsuitreiking en het feest zal worden uitgevoerd door het Vrijwilligersinformatiepunt in samenwerking met maatschappelijke partners.
- Organisaties in de sociale basis hebben aandacht voor de ondersteuning aan specifieke doelgroepen zoals de inzet van kwetsbare vrijwilligers en bewoners die kortdurend of flexibel vrijwilligerswerk zoeken.
- De gemeente heeft een collectieve vrijwilligerspolis afgesloten, hiermee zijn alle vrijwillige Zandvoorters verzekerd voor ongevallen en aansprakelijkheid.
- Het Vrijwilligersinformatiepunt heeft beleid voor de toepassing van een Verklaring omtrent gedrag en/of een geheimhoudingsverklaring voor vrijwilligers bij de uitvoering van hun werk. Andere organisaties kunnen hierover desgewenst advies krijgen.

3. Uitwerking vrijwilligersbeleid Zandvoort

Vrijwillige inzet in de sociale basis

Vrijwillige inzet is werk dat door bewoners onbetaald of tegen een geringe onkostenvergoeding wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving, buiten een vast dienstverband. Het stimuleren, versterken en waarderen van vrijwilligerswerk maakt deel uit van de sociale basis in Zandvoort, waarvoor subsidies worden verstrekt aan de maatschappelijk organisaties. Hiervoor zijn er bij de uitvraag en de opdracht aan partners uitgangspunten opgesteld voor vrijwillige inzet:

De veranderende samenleving doet een groter beroep op de inzet van burgers. Vrijwillige inzet activeert burgers en bevordert hun integratie en participatie in de samenleving en zo ontstaat er sociale cohesie. Het vrijwilligerswerk zelf is ook aan verandering onderhevig. Steeds vaker regelt men zelf het vrijwilligerswerk, wat vraagt om nieuwe vormen zoals kortlopende, flexibele klussen. Mensen voelen zich heden ten dage meer betrokken bij maatschappelijke thema's. Ook is er een toename te zien van het aantal kwetsbare burgers dat naar vrijwilligerswerk zoekt. Tegelijkertijd worden er zwaardere eisen aan de vrijwilligers gesteld. Op deze trends en ontwikkelingen zal het organiseren en aanbieden van vrijwilligerswerk zich richten.

Overleg thematafel Redzaam en verantwoording partners

De overlegstructuur van de partners met de gemeente is in de sociale basis geregeld in diverse thematafels. Het onderwerp Vrijwilligerswerk en bewonersinitiatieven is hierbij een belangrijk onderdeel van de thematafel Redzaam. Aan deze thematafel is er een vertegenwoordiging van de organisaties Pluspunt, DOCK, MEE-deWering, Herstelacademie, Kcoetz en Rolmobiel. Voor het vrijwilligerswerk zijn er doelen gesteld waarbij zoveel mogelijk Zandvoorters zich inzetten als vrijwilliger; en Zandvoorters ruimte en steun ervaren om initiatieven te ontplooiën voor hun buurt, wijk of dorp. Over de behaalde resultaten is er een verantwoordingscyclus voor de subsidiepartners met (half)jaarlijkse rapportages. Deze verantwoording is zowel kwantitatief met het behaalde bereik van het aantal bewoners; als kwalitatief met een onderzoek onder de Zandvoorters. De raad wordt hierover geïnformeerd met de behaalde resultaten in de (half)jaarlijkse rapportage van de sociale basis.

Vrijwilligersinformatiepunt

In Zandvoort is er een centraal informatiepunt voor alle vrijwilligers en organisaties, het Vrijwilligersinformatiepunt (VIP). De organisatie Pluspunt geeft hier uitvoering aan. Op de locatie in Noord (Flemingstraat 55) kan iedereen terecht voor vragen en ondersteuning op het gebied van vrijwilligerswerk. Hiernaast is er een digitale vacaturebank, met het aanbod van vrijwilligerswerk in het dorp. Alle organisaties in het dorp kunnen hier gebruik van maken voor de werving van hun vrijwilligers. Bewoners kunnen zoeken welk vrijwilligerswerk er allemaal te doen is in het dorp. VIP biedt ook ondersteuning bij het opstellen van vrijwilligersvacatures of het matchen van vraag en aanbod. VIP geeft verder aan organisaties informatie en advies over de verschillende thema's van vrijwilligerswerk: van het binnenhalen, begeleiden, waarderen, behouden tot het zorgvuldig beëindigen van vrijwillige inzet. Organisaties kunnen hierbij gebruikmaken van documentatie en formulieren met bijvoorbeeld functieomschrijvingen, intakegesprekken, vrijwilligersovereenkomsten, voortgangsgesprekken. Voor deskundigheidsbevordering worden er in samenwerking met maatschappelijk partners themabijeenkomsten georganiseerd. Organisaties kunnen verder ondersteuning krijgen bij het werven van fondsen om extra financiële middelen te verkrijgen. Een andere taak van VIP is het promoten van vrijwilligerswerk onder bewoners en organisaties. Dit wordt onder andere gedaan door aandacht te geven aan vrijwilligerswerk in de Zandvoortse Courant, radio en sociale media. Daarnaast is er betrokkenheid bij diverse evenementen in het dorp en de ondernemingsvereniging om het vrijwilligerswerk te bevorderen.

Niek Meijer vrijwilligersprijs en feest

De Niek Meijer vrijwilligersprijs is in 2019 door de gemeenteraad opgedragen aan voormalig burgemeester Niek Meijer, als dank voor zijn buitengewone en oprechte betrokkenheid bij het vrijwilligerswerk gedurende zijn burgemeesterschap. Het gemeentebestuur wil hiermee tevens een bijdrage leveren aan de instandhouding en het waarderen van het vrijwilligerswerk in dorp. De vrijwilligersprijs bestaat uit een wisseltrofee in de vorm van een valk, dit is een handgemaakt beeld van beeldend kunstenaar Kitty Warnawa. Hiernaast wordt er een geldbedrag uitgereikt. Met deze jaarlijkse vrijwilligersprijs wordt blijk van waardering gegeven aan personen of organisaties die op een bijzondere wijze invulling hebben geven aan hun vrijwillige inzet. Om tevens alle vrijwilligers in het dorp te waarderen, is het voorstel om de Niek Meijer prijsuitreiking tweejaarlijks te combineren met een gezamenlijk feest voor de betrokken bewoners en organisaties in het dorp. Een vrijwilligersfeest verhoogt de saamhorigheid en geeft het vrijwilligerswerk een positieve impuls.

De Niek Meijer vrijwilligersprijs en het feest worden dan door VIP georganiseerd in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties. De uitreiking vindt jaarlijks plaats in november, waarbij vanaf 2023 ook het feest wordt georganiseerd.

Kwetsbare vrijwilligers

In het vrijwilligerswerk is er vaker sprake van een kwetsbare doelgroep die niet zondermeer zelfstandig kunnen worden ingezet bij de reguliere vrijwilligersvacatures. Om deze bewoners te ondersteunen en te bewegen naar vrijwilligerswerk, heeft VIP afstemming met bijvoorbeeld het Sociaalwijkteam, het Centrum voor Jeugd & Gezin, Buurtzorg, RIBW-KAM, Nieuw Unicum, Kennemerhart, Zorgbalans. Bij maatschappelijke organisaties zijn er mogelijkheden voor een passende plek en begeleiding van deze kwetsbare vrijwilligers. Waarbij niet zozeer de opbrengst van het werk centraal staat of de zelfstandige uitvoering, maar het vinden van een zinvolle tijdsbesteding met sociale contacten voor deze bewoners. Er zijn bij Pluspunt twee sociaal werkers die kunnen worden ingeschakeld bij de omgang met kwetsbare vrijwilligers.

Kortdurend, flexibel vrijwilligerswerk

De structurele inzet en loyaliteit van veel vrijwilligers in het dorp is van grote waarde. Tegelijkertijd is er een maatschappelijke trend dat niet elke bewoner hier zin in heeft of voldoende tijd kan vrijmaken. Een groep die zich wel ergens vrijwillig voor wil inzetten, maar dan af-en-toe wanneer het uitkomt en zonder veel vaste regels of verplichtingen. Om hierop in te spelen kan VIP eenmalige activiteiten of klussen bij organisaties aanbieden. Verder wordt in Zandvoort altijd meegedaan aan eenmalige (landelijke) events voor vrijwillige inzet, zoals burendag en NLDoet.

Vrijwilligersverzekering

De gemeente Zandvoort heeft een collectieve vrijwilligerspolis afgesloten, waarmee de risico's van vrijwilligerswerk zo goed mogelijk zijn gedekt. Met de vrijwilligerspolis zijn alle Zandvoorters verzekerd voor ongevallen en aansprakelijkheid, die in een organisatorisch verband vrijwilligerswerk verrichten. Dit is ongeacht de leeftijd en het aantal uren vrijwilligerswerk dat wordt verricht. Alle soorten vrijwilligerswerk, zoals buurtwerk, sport- en welzijnsactiviteiten zijn verzekerd. Onder de ongevallen en persoonlijke eigendommenverzekering vallen ook mantelzorgers. Uitgesloten zijn risicovolle activiteiten bij de vrijwillige brandweer en politie.

Verklaring omtrent gedrag

Met een Verklaring omtrent gedrag (VOG) kan een vrijwilliger aantonen dat hij of zij geen strafbare feiten op zijn of haar naam heeft staan, die het vrijwilligerswerk in de weg staan. De VOG is daarmee een belangrijk onderdeel van het preventie- en integriteitsbeleid van organisaties. Hiernaast kan er gewerkt worden met een geheimhoudingsverklaring. Vanwege de informatie die men in sommige vrijwilligersfuncties heeft over problematiek, financiën en privézaken van bewoners. De VOG is gratis

voor organisaties wanneer zij vrijwilligers hebben die met kinderen en kwetsbare bewoners werken (via www.gratisvog.nl). In andere situaties zijn organisaties of personen zelf verantwoordelijk voor deze kosten. Een digitale VOG aanvraag via Justis bedraagt €33,85 (tarief 2022). Of een VOG of geheimhoudingsverklaring altijd verplicht is voor een vrijwilliger, beoordeelt de organisatie zelf. Het hangt af van de inhoud van het werk en de doelgroep waar de vrijwilliger mee te maken krijgt. Er zijn verder ook situaties van vrijwillige inzet met onderlinge hulp tussen bewoners zonder de tussenkomst van organisaties, hier zal weinig sprake zijn van een VOG. Organisaties kunnen door VIP worden geadviseerd over de zorgvuldige keuze van een VOG verplichting of geheimhoudingsverklaring bij het uitvoeren van vrijwilligerswerk.

4. Consequenties

De dekking van de kosten voor de waardering van vrijwilligers met de Niek Meijerprijs en het tweejaarlijkse feest, worden ter besluitvorming aan de raad voorgelegd bij de Voorjaarsnota. Indien de raad hier mee instemt wordt de activiteit en het budget toegevoegd aan de sociale basis Zandvoort.